

Millest me räägime, kui räägime plagiaadist?

ELU 2020 sügis

Osalejad

Joosep Soekõrv
Vlada Borissova
Seliin Marii Maranik
Jorma Tulk
Melissa Eelma

Tuuli Vaher
Annaliis Heinla
Ene Nurmsalu
Anna Aleksejeva
Birgit Pulk

Kevin-Sander Pikk
Valeria Kussova
Pille-Riin Karuse
Grete Palts
Miryam Cicetti

Esindatud erialad: riigiteadused, pedagoogika, psühholoogia, ajalugu, kehakultuur, reklaam ja suhtekorraldus, andragoogika, Euroopa nüüdiskeeled ja kultuurid, Eesti filoloogia ja õigusteadus

Interdistsiplinaarsus:

- Riigiteadused- uuringu analüüs
- Psühholoogia- kriitiline mõtlemine, inimkäitumise põhjused
- Õigusteadus- uuringu analüüs, vigade leidmine
- Pedagoogika, andragoogika- enese väljendamine, selge sõnastamine, tulemuste analüüs haridusteaduste vaatenurgast
- Reklaam ja suhtekorraldus- loomingulisus, suhtlemine
- Eesti filoloogia- õigekiri, korrektne keel

Projekti eesmärk

- Uuringu läbiviimine
- Suure pildi kaardistamine
- Sisendi saamine edaspidiseks
- Teadlikkuse tõstmine - ennetamine on tõhusam kui karistamine

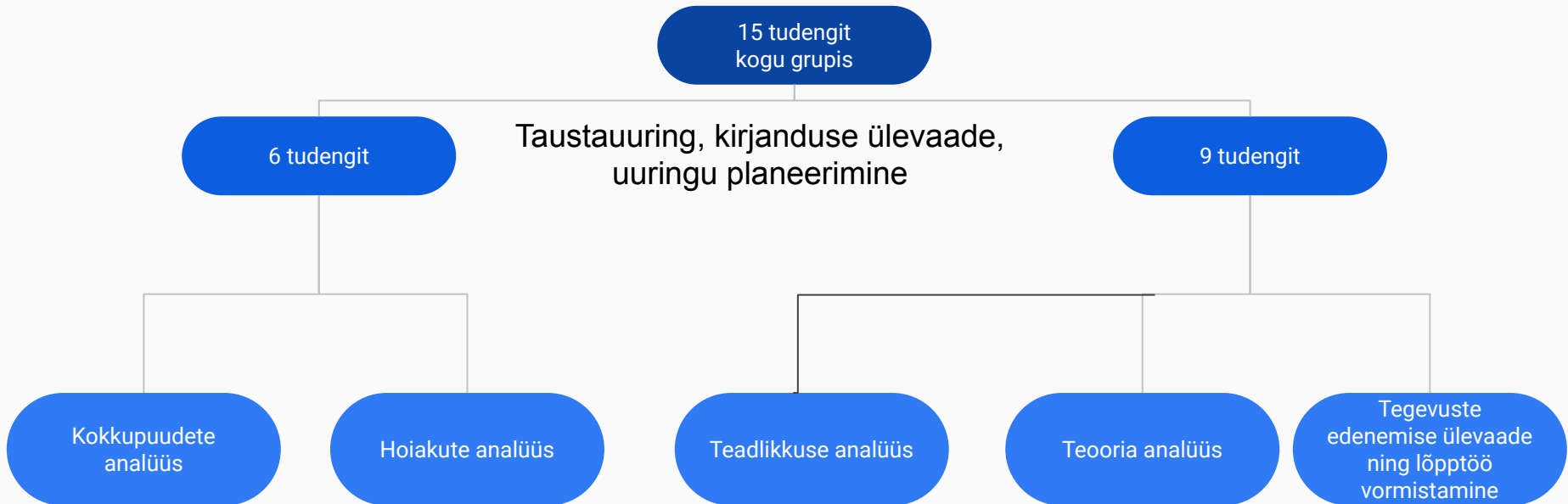
Uurimisküsimused

- Milline on üliõpilaste teadlikkus plagiaadist?
- Millised erinevused on plagiaadi esinemisel erinevate õppeastmete ja akadeemiliste üksuste lõikes?
- Mis põhjustel tudengid plagieerivad?

Uuring

- ELU-projekti raames koostati küsitlus
- Viidi läbi Google Forms kaudu
- Valim koosnes tudengitest kõigist TLÜ akadeemilistest üksustest.
- Kokku vastas küsitlusele 564 tudengit - 452 naist, 106 meest, 6 vastanut ei soovinud sugu avaldada
- Osalejatele tagati anonüümsus.

Tööjaotus

Kolmesed tööühmad

Mis on plagiaat?

“Teiste inimeste tööde ja ideede kasutamine korrektselt viitamata”
(Euroopa Teaduseetikakoodeks)

Tahtlik vs tahtmatu plagiaat

- Tahtlik plagiaat:

- Töö ostmine
- Sõnasõnaline kopeerimine
- Tahtlikult ning teadlikult viitamata jätmine
- Tõlkimine ja viitamata jätmine

- Tahtmatu plagiaat:

- Eneseplagiaat
- Teiste tööde/ideede juhuslik kasutamine
- Oskmatu ümbersõnastamine
- Üldtuntud fakti eeldamine
- Vead viitamisel

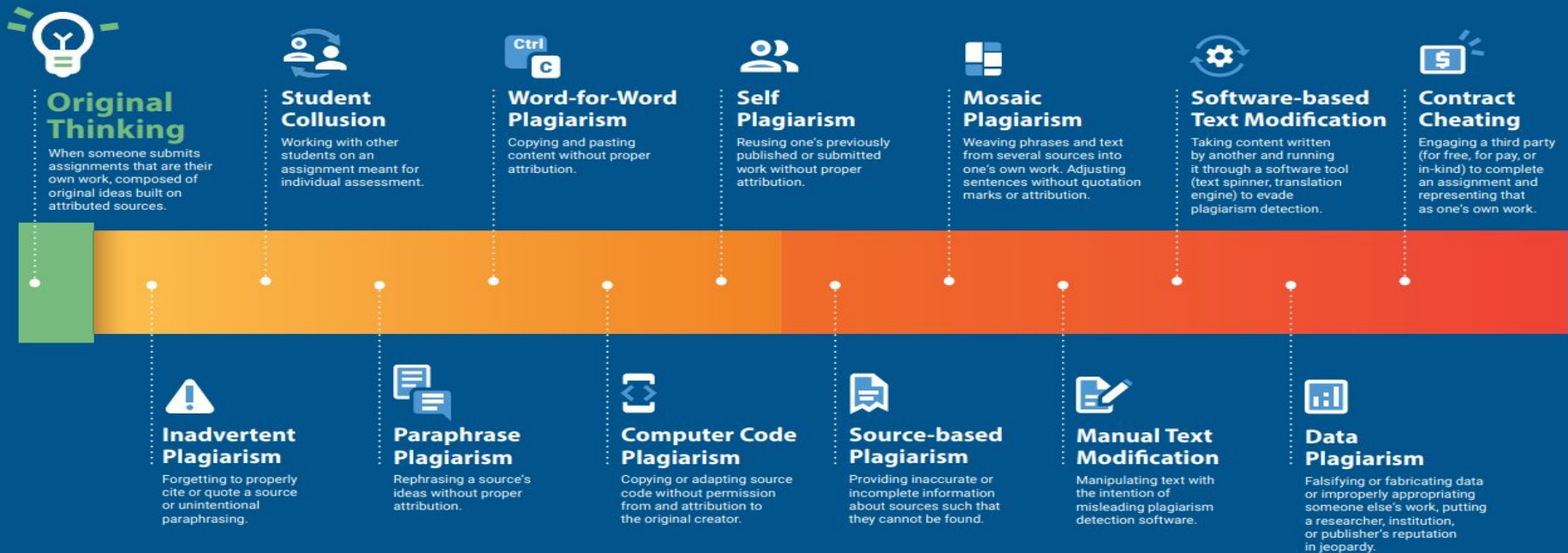

Tahtlik vs tahtmatu plagiaat

- Tahtlikkuse tuvastamine on keeruline, sest hinnata tuleb isiku eetilisi tõekspidamisi, tema isikust tulenevaid omadusi ning olukorrast lähtuvaid aspekte.
- Juhtumid on erinevad, seega tuleks käsitleda neid iga kord uue eraldiseisva tervikuna. Vältima peaks “stamplahendusi”.

The Plagiarism Spectrum 2.0

The Plagiarism Spectrum 2.0 identifies twelve types of unoriginal work. Familiarity with traditional forms of plagiarism and emerging trends helps students develop original thinking skills and do their best original work.

Teadlikkus plagiaadist. Varasemad uuringud.

- Hoiakud ja teadlikkus plagiaadi osas erineb nii valdkonniti kui ka õppejõudude ja õpilaste vahel.
- Plagiaadi esinemisel mängivad rolli isiku enda omadused kui keskkond
- Oluline faktor on stress (ajanappus)
- Akadeemilisest ausust mõjutavaks faktoriks eakaaslaste hoiakud
- Tehnoloogia areng kui oluline välistegur.
- Kultuurilised faktorid mõjutavad nii teadlikkust kui ka käitumist.

Kokkupuuted plagiadiga. Varasemad uuringud.

- Enim levinud plagiadiks teadmatus viitamise reeglitest.
- Tudengite hinnangul ei ole plagiadiga seonduv haridus piisav.
- Puudub ülevaade plagiadivormide esinemisest täpsemalt.

Meie uuringu tulemused 1

- Mida kõrgem on õppeaste, seda suurem on teadlikkus plagiaadist ja selle eri vormidest
- Kõige enam on kokkupuuteid plagiaadiga koolisüsteemis.
- Meestudengite seas on plagiaat rohkem levinud.
- Enim levinud plagiaadi vormiks on tahtmatu plagiaat.
- Plagieerimise peamisteks põhjusteks toodi ajanappus ja tudengite laiskus.

Meie uuringu tulemused 2

- Esmakordselt Eestis uuriti tudengite teadlikkust ja kokkupuuteid **eneseplagiaadiga**
- Selgus, et umbes pooled tudengitest ei ole teadlikud eneseplagiaadist.
- Leiti, et tudengite seas tuleks kasvatada teadlikkust plagiaadist.

Meie uuringu tulemused 3

- Variautorlust/esseevabrikuid peab plagiaadiks 98,02% vastustest, eksimusi viitamisel 53,72%, enda varasematele töödele mitteviitamist 48,05%, spikerdamist 28,90%.
- Üle poolte naistest ehk 56,64% peab plagiaadiks eksimusi viitamisel, meestest vaid 39,62%.
- Esimesed teadmised plagiaadist said gümnaasiumis 36% vastanutest, põhikoolis 32,6% ja ülikoolis 26,1%

Meie uuringu tulemused 4

- 5% vastanutest on kellegi teise töid esitanud enda nime alt.
- TLÜ instituutidest kõige rohkem on esinenud kellegi teise töö enda nime alt esitamist BFM-is, kus seda on teinud 10,2% vastanutest.
- Üle kolmandiku vastanutest teab kedagi, kes on esitanud kellegi teise tööd enda nime alt, kõige rohkem selliselt vastajaid BFM-is (54,2%).
- Joonistus välja, et HTI-s on tudengid üldiselt kõige teadlikumad.

Meie uuringu tulemused 5

- Valdav osa vastanutest (64,53%) pidas enda varasematele töödele viitamist vajalikuks ning vastanute vahel ei esinenud tugevaid soolisi ega õppevormidest tulenevaid erisusi.
- 13% vastanutest on kaalunud raha eest tööde koostamist teistele.
- 9% vastanutest on kaalunud raha eest tööde ostmist.

Ettepanekuid ülikoolile

- Tugimehhanisme tuleks arendada nii tudengitele kui ka õppejõududele.
- Tugi saab pakkuda konsultantide, seminaride, koolituste näol.
- Akadeemilise kirjutamise oskust on oluline arendada kogu õpingute vältel.
- Tudengid tahavad rohkem tuge veebipõhiste materjalide korrektse kasutamise kohta.
- Tudengitele plagiaadituvastus- ja viitehaldusprogrammide ning hea akadeemilise tava tutvustamine ja kasutamise toetamine võiks aidata tahtmatut plagiaati vähendada.

Kasutatud ideed ja materjalid

ALLEA (2017). „Euroopa teaduseetikakoodeks“ (Parandatud väljaanne). All European Academies, Berlin 2017. Ingl <http://www.allea.org/wp-content/uploads/2017/03/ALLEAEuropean-Code-of-Conduct-for-Research-Integrity-2017-1.pdf> (slaid 6)

Baird, C. ja Dooley, P. (2014). Ensuring Effective Student Support in Higher Education Alleged Plagiarism Cases. *Innov High Educ* 39, 387–400. <https://doi.org/10.1007/s10755-014-9285-4> (slaid 3)

European Network For Academic Integrity (2019). Reasons for plagiarism by students: Why does it happen? <http://www.academicintegrity.eu/wp/materials/reasons-for-plagiarism-by-students-why-does-it-happen-training-module-for-hei-instructors/> (slaid 12)

Remmik, M., Tasa, T., Roos, L., & Löfström, E., (2019). Üliõpilaste arusaamad plagiaadist ja plagiaadituvastussüsteemidest. *Eesti Haridusteaduste Ajakiri*, 7 (1), 157-180. <https://doi.org/10.12697/eha.2019.7.1.07> (slaid 11)

Täname tähelepanu eest!

Mida saame järeldada uuringu tegemisest?

- Vastanute tagasiside põhjal: suure enamuse jaoks oli uuringu eesmärk arusaadav, küsimused selgelt sõnastatud ja nad leidsid endale sobiva vastusevariandi.
- See uuring võib olla aluseks tulevastele uuringutele ning ELU projektidele.
- Täismahus töö laetakse ETERA-sse.
- Plagiaati ei esine vaid lõputöodes, seega tuleks tähelepanu pöörata rohkem tudengite teadlikkuse ja hoiakute kujundamisele.